

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 10

гр. София, 04.02.2022 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в закрито заседание на четвърти февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ

Членове: полк. СВИЛЕН Р.
АЛЕКСАНДРОВ
полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ

като разглежда докладваното от полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ Въззивно частно наказателно дело № 20226000600010 по описа за 2022 година

Закритото заседание се проведе на 31 януари 2022 г.

Производството е по реда на чл. 243, ал. 7 - 8 НПК.

Образувано е по жалба от адвокат Н. Г. А. от САК – повереник на М. ОГН. В. (наследник на починалата Ж. Г. В.а) срещу определение № 1/05.01.2022 г., постановено по чнд № 254/2021 г. по описа на Военен съд – София, с което е потвърдено постановление за прекратяване на наказателно производство по досъдебното производство № 6-сл./2021 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – София, водено за престъпление по чл. 123, ал. 1 от НК.

В жалбата се твърди, че атакуваното определение е незаконосъобразно, необосновано и лишено от мотиви, което налага неговата отмяна. Изтъква се, че мотивите на Военен съд - София са в рамките на две страници, като те не са конкретни, а само декларативни, а останалата част на определението съдържа фактическата обстановка от прокурорското постановление, кратък опис на съдържанието на отделните токове и описание на съдържанието на жалбата срещу постановлението на прокуратурата. Конкретно в жалбата се сочи, че декларативните мотиви на определението на Военен съд - София не е направен никакъв разбор и анализ на доказателствата – свидетели, медицински експертизи и всички останали писмени доказателства. Соци се,

че не е обсъждана връзката на инцидента от 27.02.2015 г. със смъртта на Ж. В.а. Изтъква се, че липсата на мотиви в съдебния акт е съществено процесуално нарушение и е основание за неговата отмяна. Сочи се, че не са установени причините, поради които на 27.02.2015 г. Ж. В.а е получила увреждане на мозъка поради оставяне без кислород и ѝ е поставена диагноза „хипоксична аноксична енцефалопатия“. Твърди се, че не са разпитани лицата, присъствали на спирането на сърцето на В.а на тази дата. Иска се назначаване на експертиза, която да отговори на въпроса кои са необходимите условия за възникване на състоянието, диагностицирано у В.а след инцидента неа 27.02.2015 г., който според жалбата е довел до фатално увреждане на състоянието ѝ и смъртта ѝ близо три години и седем месеца по-късно – на 18.09.2018 г., през което време тя е била в кома.

Иска се отмяна на атакуваното определение и връщане на делото в досъдебната фаза за допълнително разследване, при което да се съберат всички относими доказателства по случая, свързани със смъртта на Ж. В.а.

Военно-окръжна прокуратура - София не е изразила становище по жалбата.

Настоящият състав на Военно-апелативния съд, като се запозна с материалите по делото, установи следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимно лице по чл. 243, ал. 7 НПК и е допустима.

Досъдебното производство (ДП) е образувано с постановление на прокурор от Софийска градска прокуратура на 24.10.2018 година за това, че на 18.09.2018 година била причинена смъртта на Ж. Г. В.а, поради незнание или немарливо изпълнение на правно регламентирана дейност - лекарска професия, представляваща източник на повишена опасност - престъпление по чл. 123 ал. 1 от НК (л. 24-25, том 1 от ДП).

С постановление от 26.01.2021 година делото било прието по компетентност за разследване във Военно-окръжна прокуратура – София, тъй като евентуален субект на престъплението е лице по смисъла на чл. 396 ал.1 т. 6 от НПК - лекар или лекари от ... – С.. Досъдебното производство било възложено на наблюдаващ военен прокурор от Военно-следствен участък – П. /има уважени самоотводи на всички прокурори от ВОП – София/ (л. 28, том 1 от ДП).

С постановление за прекратяване на досъдебно производство от 26.10.2021 година (том 12, л. 99 – 101 от ДП) старши лейтенант Х.М. – военен прокурор във Военно-окръжна прокуратура – София от Военно-следствен участък – град П., като се запознал с материалите по досъдебно производство № 6-сл./2021 година по описа на ВОП – София и е установил следната фактическа обстановка, която изцяло е възприета от първоинстанционния съд в неговото определение от 05.01.2022 г. , а именно:

На 19.02.2015 година Ж. Г. В.а – впоследствие починала, постъпила по спешност в коматозно състояние във ... – София. Същата била настанена в Клиника по интензивна терапия в МБАЛ – ... – С.. Тя вече била лекувана в периода 10.09.2012 година – 19.09.2012 година в тази клиника във ... – С.. Тогава била постъпила там с диагноза „Кома неиндицирана от травма“ - състояние след оротрахеална интубация, състояния след колапс. „Контузио ин регио фронто-орбиталис декстра. V.l.C. Сутура регио фронталис декстра. Епи гърч/1 бр/. Комоцио церебри органична психоза с предимно зрителни халюцинации“. При първото ѝ лечение В.а се повлияла позитивно от проведената терапия във ... – С. и била изписана от клиниката в ясно съзнание, без психотична симптоматика, с предписание за оставане на терапия в с. С. в домашни условия, съгласно издадената епикриза от лекуващия лекар д-р Н. и подписана от полк. доц. Р. – началник на Клиника по интензивна терапия.

Преди откарването □ до ... с Бърза помощ за втори път на 19.02.2015 година, а именно началото на месец февруари 2015 година, Ж. В.а имала оплаквания от висока температура и отпадналост. Общувала със сестра си, като □ описала тези си симптоми и □ споделила, че ще посети лекар. Не посочила пред сестра си други подробности за болестната си симптоматика. На 16.02.2015 година била прегледана от общопрактикуващ лекар, като при това □ била поставена диагноза „бронхит“, за който □ бил изписан антибиотик клацид и мукосолван. На 18.02.2015 година съпругът □ М.В. я заварил в дома им напрегната и трепереща. През деня тя била депресирана, отпаднала и с чувство за потиснатост. Около 22.00 часа на 18.02.2015 година станала неадекватна, трепереща и депресивна. След разговор с личния □ лекар, съпругът □ дал 1 таблетка езобел, а около 03.00 часа я намерил в банята, изпуснала се по голяма нужда, след което припаднала в гърч. Извикан бил

екип на Бърза помощ и била откарана във ... - С.. Там, в противошокова зала, било установено и отбелязано, че същата се намирала в коматозно състояние. Екипът лекари не били запознати изрично от никого и не открили данни за нейни минали или придружаващи заболявания, както и такива за алергии, преди да пристъпят към медицински манипулации спрямо нея. При оценка по ГКС били отчетени 6 т. изпуснати тазови резервоари и тя била интубирана и поставена на интензивна белодробна вентилация /ИБВ/ по показания. Регистрирани били гърчове, като в 04.20 часа били отчетени и спонтанни тонични гърчове (екстезионни). При приемането на В.а, съответно след вземане на проби от нея и направени им изследвания, били установени в урината □ циталопрам и ефедрин. Било решено от лекуващите лекари, докато и защото В.а била в подобро състояние – поне в съзнание и контактна, тя да бъде екстубирана. На 24.02.2015 година била екстубирана по протокол. Непосредствено след това била интубирана отново ендотрахеално, поради проявен тежък бронхиален спазъм, затруднение на дишането □, оток на ларинкса, обърканост и сънливост. На 25.02.2015 година □ била извършена трахеостомия, с медикаментозна седация и релаксация. На 26.02.2015 година било установено влошено нейно общо състояние, което било отбелязано и протоколирано. Пациентката се намирала и продължавала да бъде на изкуствена белодробна вентилация. На 27.02.2015 година в 07.00 часа, при манипулация от санитарен сестрински екип за тоалет с нея, бил загубен контакт с пациентката. На монитора медиците забелязали, че се отчита и регистрира асистолия и 0/0 мм артериално налягане. Дежурният екип лекари осъществил кардиопулмонална ресусцитация /КПР/ в пълен обем и към 7.15 часа била отбелязана достигната сърдечна честота 110/мин, както и артериално налягане 140/80 мм, при 100% сатурация на 02. През цялото време на провеждане на КПР пациентката била апаратно обдишвана. Впоследствие било проведено образно изследване на централната нервна система /ЦНС/, като при това било установено исхемично огнище в мозъка □. На 09.03.2015 година били наблюдавани и отбелязани неубедителни данни за нейни волеви движения. На 27.03.2015 година било констатирано състояние наподобяващо "Minimally conscious state". След проведено поредно клинично обсъждане, лекуващият я и наблюдаващ лекарски екип приел, че била налице хипоксично-аноксична енцефалопатия. Последвало динамично проследяване на неврологичен и соматичен статус на пациентката В.а, също така

биологичен и биохимичен контрол на показатели, както и жизнените параметри. В хода на продължаващото лечение на В.а настъпили усложнения: първо - от възпалителен характер; второ - от хирургични интервенции, тъй като на 26.03.2018 година била оперирана по спешност за вътре-коремна хеморагия на съдови усложнения. При клиничните обсъждания лекарите приели, че се касае за състояние, резултат от нежелана реакция при лечение с циталопрам и ефедрин, с гърчови състояния и тежки ритъмни нарушения. През цялото време - продължителния тригодишен престой в клиниката на ..., пациентката била в минимално познавателно състояние, с нужда от интермитираща ИБВ и кислородозависима. В периодите от натрупалото се пролежаване се развила кахексия, наложила комбинирано ентерално и парентерално хранене. На 18.09.2018 година, в 15,30 часа на монитор бил забелязан и регистриран спад на сърдечната честота до асистолия на фона на изкуствена белодробна вентилация. Последвали и проведени били навременно реанимационни мероприятия, но въпреки тях била регистрирана смърт - летален изход в 17.15 часа на 18.09.2018 година.

На 07.11.2018 година - близо два месеца по-късно, била извършена аутопсия на трупа на починалата Ж. Г. В.а, при което било установено следното: начално трупно разложение: анемия на трупа и вътрешните органи; общо измършавяване - кахексия; дистрофични промени на вътрешните органи; особено на мозъка; енцефаломалация; данни за възпалителни промени на трехеобронхиалното дърво и на белите дробове от хипостатичен тип; състояние след продължителна реанимация - трахеостомия, гастростома, декубиталии рани в областта на кръста, петите и гърба, контрактури на киткови и глезенни стави.

При така описаната фактическа обстановка и анализ на събрания доказателствен материал по делото прокурорът е установил, че няма виновни лица по чл. 396 ал.1 т.6 от НПК /конкретно лекари или военни такива, както и други медицински лица, на работа и работили в структурата ...-С., подчинена на Министъра на отбраната/ и съпричастни със свои действия или бездействия и при немарливо изпълнение при упражняване на лекарска и медицинска професия от тяхна страна спрямо Ж. Г. В.а, стоящи в основата и довели до леталния изход за нея. Няма събрани доказателства, както и липсват насоки съответно за откриване и събиране на доказателства, за причинно-следствена връзка по неадекватни, ненавременни, объркани, грешни

и изобщо немарливи прояви на лекарски намеси, манипулации, интервенции, назначен курс на лечение и терапия, свързани и предопределили настъпването на леталния изход, за да бъде той квалифициран като престъпен резултат, вследствие проява на престъпна немарливост, извършена от един или членове на медицинския екип/и, обслужвал/и болнично пациентката В.а в клиника на ...-С.. Освен, че отсъстват каквито и да било показания от свидетели по делото, съдържащи уличаващи, възприети от тях обстоятелства и сочещи на груба или непозволена, но допусната и предизвикана лекарска/медицинска грешка при приемането и лечението на В.а във ...-С., няма и писмени доказателства – медицински документи със значение, които да сочат на подобна, обективно осъществена лекарска/медицинска наказуема немарливост. Съвкупността от налични и събрани гласни и писмени доказателства издържа категорично на проверката чрез приложени доказателствени способи – средствата по НПК, респективно и изводите по проведените за целта експертизи по наказателното производство. Пространното, обстойно и многообхватно заключение по изготвената повторна комплексна шесторна медицинска експертиза, както и това на първоначално проведената и изготвена тройна такава, разкриват и обобщават, че няма никакви отклонения от медицинските стандарти и добри, приети и упражнени лекарски практики на лекарите/медиците от ...-С., обслужили болнично в продължение на три години починалата в клиниката пациентка Ж. Г. В.а.

По делото няма привлечено обвиняемо лице.

Поради изложеното прокурорът на основание чл.199 ал.1 и чл. 243 ал.1 т.1 вр. чл. 24 ал.1 т.1 от НПК е прекратил наказателното производство по досъдебно производство № 6-сл./2021 година по описа на Военно-окръжна прокуратура – град София, водено за престъпление по чл. 123, ал.1 от НК с цитираното по-горе постановление от 26.10.2021 г.

По постъпила жалба от съпруга на починалата Ж. В.а – М. ОГН. В. срещу постановлението за прекратяване на наказателното производство състав на Софийския военен съд се е произнесъл с атакуваното определение по ЧНД № 254/2021 г. по описа на съда. С него е потвърдил постановлението на ВОП – София от 26.10.2021 година.

За да се произнесе Военно-апелативният съд взе предвид следното:

За да провери правилността на извода на прокуратурата и първоинстанционния съд, че няма осъществено престъпление, съдът е длъжен да направи преценка за обоснованост, т.е. дали са събрани и съобразени възможните относими доказателства към случая, както и дали правилно е приложен законът - дали от събраните по делото доказателства се установява нечие поведение, осъществяващо състав на престъпление. Доколкото по делото няма привлечено лице като обвиняем, съдът проверява правилността на изводите на прокурора и на първоинстанционния съд.

Във връзка с обосноваността на постановлението за прекратяване, съставът на Военен съд - София е осъществил проверка, като е споделил изцяло приетата от прокурора фактическа обстановка и е изразил становище, че релевантните по делото факти са изяснени и постановлението за прекратяване е обосновано и законосъобразно.

След като провери законосъобразността и обосноваността на атакуваното определение и на постановлението за прекратяване на наказателното производство; обсъди поотделно и в тяхната съвкупност всички събрани на досъдебното производство писмени и гласни доказателства и съобрази сочените в жалбата доводи, въззивният съд прие за основателни доводите в жалбата, че атакуваното определение и постановлението за прекратяване на наказателното производство са необосновани и незаконосъобразни и следва да бъдат отменени поради следното:

Разследването по досъдебното производство не е всестранно и пълно; налице е непълнота на доказателствения материал, поради което фактическата обстановка по делото не е напълно установена от правна и фактическа страна. Както постановлението на прокуратурата от 26.10.2021 г. за прекратяване на наказателното производство, така и атакуваното определение на Военен съд - София от 05.01.2022 г. страдат от остър дефицит на мотиви, което съставлява съществено процесуално нарушение и е основание за тяхната отмяна и връщане делото на прокуратурата за доразследване.

Както бе посочено по-горе в атакуваното определение на Военен съд - София изложените мотиви са на стр. 13 и 14 от определението, където декларативно се посочва, че постановлението и правния извод на прокуратурата за прекратяване на наказателното производство са

законосъобразни и обосновани и няма данни за извършено престъпление по чл. 123 от НК. Отново декларативно се сочи, че в настоящия случай лекуващите лекари не са проявили незнание, а още по-малко немарливост по смисъла на закона, а от доказателствата по делото се установява, че лекарите и медицинските работници са провели добросъвестно, адекватно и упорито дълготрайно лечение на пациентката Ж. В.а, отговарящо на условията на здравеопазването в страната, медицинската наука и правните изисквания. Тези мисли на първоинстанционния съд са изтъкнати още два пъти в атакуваното определение и то в тези цитирани две страници от него. Подобни са и изводите на прокуратурата, където на стр. 4 от постановлението за прекратяване са посочени същите мотиви. И в двата акта – на прокуратурата и на съда няма позоваване на показанията на конкретни свидетели, на съдържанието на конкретни писмени доказателства, не се цитират заключенията на назначените съдебно-медицинските експертизи по делото, материалите от двата медицински одита, като само декларативно се посочва, че при лечението на Ж. В.а няма никакви отклонения от медицинските стандарти и добрите лекарски практики на медиците от ... – София, които са я лекували.

Основният съд е следвало да посочи в своето определение какви конкретно обстоятелства счита за установени, въз основа на кои конкретни доказателствени материали, да обсъди аргументите, доводите и исканията, изложени в жалбата на М.В. срещу прокурорското постановление и след анализ на фактите по делото, да изложи правните си съображения за потвърждаването на прокурорския акт.

Липсата на конкретни мотиви в определението на основния съд не дава възможност на въззивната инстанция да разбере каква е действителната воля на съда по отношение на най-съществените обстоятелства по делото и да проследи формирането на вътрешното му убеждение. За да упражни правомощията си, въззивната инстанция трябва да има за база годеен съдебен акт, какъвто в случая липсва. Основателни са и аргументите в жалбата, че органите на досъдебното производство е следвало да разпитат преките участници в инцидента от 27.02.2015 г. По-голямата част от тях са разпитани като свидетели по делото, но не е установен и разпитан санитарят, който заедно със сестрата - свидетелката А.С. на 27.02.2015 г. е правел тоалета на пациентите, когато мониторът, контролиращ състоянието на Ж. В.а е

сигнализирал за асистолия. Следва да бъде разпитан като свидетел по делото и ръководителя на клиниката за интензивна терапия на ... доц. д-р К. Р. (изготвил становището, приложено в том 3, л. 87-90 от ДП), за да изложи мнението си за случая.

При допълнителното разследване органите на досъдебното производство следва да преценят отново дали се налага назначаване на допълнителна съдебно-медицинска експертиза с оглед изложените доводи за неизяснени обстоятелства в жалбата срещу определението на Военен съд – София.

Поради изложеното настоящият състав намира, че едва след установяване на горепосочените обстоятелства и пълно изясняване на фактическата обстановка по делото, прокуратурата /респ. първоинстанционния съд/ следва да извърши мотивирана преценка дали са налице или не основания за прекратяване на наказателното производство.

Ето защо обжалваното определение и постановлението за прекратяване на наказателното производство следва да бъдат отменени като необосновани и незаконосъобразни, а досъдебното производство върнато на ВОП – София за допълнително разследване, при което се изпълнят указанията, дадени в обстоятелствената част на определението.

Водим от горното и на основание чл. 243, ал. 8 от НПК Военно – апелативният съд,

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 1/05.01.2022 г., постановено по чнд № 254/2021 г. по описа на Военен съд – София.

ОТМЕНЯ постановление за прекратяване на наказателно производство по досъдебното производство № 6-сл./2021 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – София.

Връща делото на прокурора за изпълнение на указанията, изложени в обстоятелствената част на определението.

Копие от определението да бъде изпратено на М. ОГН. В. и на адв. Н. Г. А..

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____